

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput I. Eucharistiæ notio, asservatio, adoratio, ac digna susceptio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

SECTIO III.

DE

SANCTISSIMA EUCHARISTIA.

CAPUT I.

*Eucharistia notio, asservatio, adoratio,
ac digna susceptio.*

Eucharistia juxta nominis etymologiam idem
ac *gratiarum actio* aut *bona gratia* significat;
juxta rei veritatem autem definitur Sacramentum
novæ legis ad spiritualem animæ nutritionem
institutum. Nutritio hæc ipso Christi Corpore
& sanguine, quæ sub panis & vini speciebus
divina Sapiencia occultavit, miro, sed vero con-
tingit modo. Christum Deum & hominem non
mere figurative, sed vere, ac realiter sub con-
secrata hostia contineri, contra Calvinistas ex
verbis institutionis, ac continua sanctorum Pa-
trum traditione Catholici probant. Cum divina
Christi corpore & sanguine non simul panis,
viniq; substantiam; sed eorundem dumtaxat
species remanere Tridentina Synodus contra Lu-
theri affectas definiit (*Sess. 13. cap. 8. de Euch.
can. 2.*); nihil proin obstat, quominus sacrum
hoc Dominici corporis Mysterium prout fideles
adorent.

Totis viribus contra piam Ecclesiæ consuetu-
dinem, qua Eucharistiam in altaris Tabernaculo

asservat, ac devotæ adorationi exponit, nobis
 ævi hæretici insurgunt, Christumque Dominum
 dixisse *accipite & manducate*; non vero *asservate*
 & *adorate*, Catholicis objiciunt. At sicut alia
 ita & hæc quoque eorum vana est objectio. Deum
 verum sub specierum velamine præsentem as-
 dimus; Deo autem adorationem deberi mani-
 festis in Scripturis legitur, juxta illud, quod Chri-
 stus tentatori respondit: *Scriptum est enim*
*Dominum Deum tuum adorabis, & illi soli ser-
 vies (Matth. 4.)*. Non igitur opus erat, ve-
 rum de adoratione præceptum dare, sed divinum
 solum sub speciebus alienis præsentiam edocere
 & præcipuum illius usum tradere, quo facta
 cognito adorationem convenientem, ac debitam
 Mysterio esse quisque cordatus facile conce-
 dit. Neque nova est Eucharistiæ asservatio vel ad-
 oratio. Primos enim Christianos sacramen-
 tum secum proprias ad domos deportasse, in
 eremo asservasse, persecutionis tempore fune-
 ram quoque Eucharistiam fuisse ex sancti Cy-
 prii Catechesi tertia; ex sancti Gregorii Oratione in
 nebride de sorore sua Gorgonia; ex sancti Ambrosii
 libro tertio de Spiritu sancto, aliisque san-
 ctorum Patrum libris colligitur. Omnium clarissima
 sancti Augustini hic apponere juvat verba,
 in Psalmum 98. ita ait: *Nemo illam carnem*
manducat, nisi prius adoraverit.

Ut munda sint vasa, in quibus sanctum
 asservatur Eucharistia, præprimis curare Pa-
 schi & Beneficiarii tenentur. Omnimodam
 dicitur

sp. l.

ritiam eorum, quæ ad judaica sacrificia specta-
 bant, a Sacerdotibus Deus exegit; qualem jam
 nitorem illa præferant, quæ Christi corpus
 continere, ac divinæ Majestati throni loco servi-
 re debent? Hæc attendant Clerici, quibus major
 de parochialis domus splendore, quam de sacri
 Tabernaculi ornatu est cura: qui sæpius de sta-
 bulorum, & horrei, quam suæ Ecclesiæ aut pa-
 ramentorum reparatione sunt solliciti. Hi pro-
 fecto contra mentem loquuntur, dum manus
 abstergentes in Missa orant: *Domine dilexi de-
 corem domus tuæ, & locum habitationis gloriæ
 tuæ (Psalm. 25.)*.

Sicut vasa, ita & corda, quæ divinum hoc
 Sacramentum recipiunt, munda sint oportet,
 hæcque mundities ab animarum Curatoribus
 præcipue est consideranda; ne illud *Væ*, quod
 aliquando pharisæos, ipsos quoque feriat: *Væ
 vobis hypocritæ, quia mundatis, quod deforis est,
 calicis, & paropsidis, intus autem pleni estis ra-
 pina & immunditia (Matth. 23.)*! Nullus
 Pastor facilius & efficacius dignam dispositionem
 suis oviculis persuadet, quam qui Dominici gre-
 gis forma factus, quod alios docet, primus ipse
 adimplet. Qui conversationis honestate, morum
 candore, ac vitæ integritate, accurata ac gravi
 functionum persolutione Mysterii sublimitatem,
 ac rei suscipiendæ dignitatem ostendit. Exemplo
 & verba debent accedere. Nædum in cateche-
 sibus, ac quadragesimali instructione, sed &
 certis per annum concionibus zelosi Parochi, quo
 fructuose Eucharistia suscipiatur, modum tra-
 dunt.

dunt. Dispositionem duplicem, negativam et positivam alteram supra (pag. 309.) exposuimus: prior efficit, ut Sacramentum non suscipiatur indigne, seu sacrilege; posterior, ut cum fructu, ac uberiore fructu suscipiatur. Ad hoc omni nisu tendere fideles deberent, ut cum in quæstione mysterii, non langor ac tepiditas, sed devotio atque fervor cresceret (a). Spiritus

(a) Dispositiones ad Eucharistiam aliæ se tenent in parte animæ: aliæ ex parte corporis: illas in textu citato Auctor exposuit; hæc vero in posteriori modesto situ, ac corporis munditie, præcipue vero in naturali, quod a medio præconcoctis noctis inchoatur, jejunio consistit, quod in cibi potus, vel medicinæ sumptione, non in salivæ, fæcis aut aquæ in ore remanentis, et pluviæ guttulæ per respirationem attractæ glutitione solvitur. Casus, in quibus a non jejunio licite Eucharistia sumitur, sunt 1. Si periculum imminet irreverentiæ sacrilegæ. 2. Si Sacerdote impote facto nullus alius presens, qui sacrificium sumptione compleat. 3. Si grave scandalum ex sumptionis omissione præcedatur. 4. Si per modum Viatici Eucharistia sumatur. *Nec semel tantum* (ait Natalis de Theol. Moral. lib. 2. de Euch. Sacram. art. 2. §. 7.), *sed multoties potest infirmo non per res dies, vel ingravescente mortis periculo, inter utramque Communionem octo vel decem dies interfluxerint, etiamsi extrema unctio fuerit curatus. Idem dicendum si ex mortis periculo emerferit, & in illud devotio post dies etiam per res incidit. Ita vulgo Theologi. Decem dies inter utramque Communionem per modum*

dulcedinem, animæque delicias, quæ ferventem
hanc dispositionem sequuntur, nemo melius,
quam qui eas experiuntur, devoti, ac sancti
homines noscunt, easque omnibus, quas mun-
dus offert, oblectationibus præhabent, identi-
tem suspirantes: *O quam suavis est Domine
Spiritus tuus!*

CAPUT II.

*Eucharistiæ Minister, & nonnulla de
Missæ Sacrificio exponuntur.*

Duplex Eucharistiæ distingui Minister solet;
unus qui eam conficit, alter qui jam confe-
ctam fidelibus distribuit. Idem qui confectionis
etiam distributionis Minister esse potest, non
econtra. Primis Ecclesiæ sæculis Dominici san-
guinis, imo & corporis dispensatio ob Presby-
terorum defectum Diaconis fuit concessa; cre-
scente postea Sacerdotum numero hæc illorum
denuo restricta, ac dempta potestas fuit. Muta-
tus quoque dispensandi modus. Olim nuda
manu viri; mundo linteolo fœminæ Euchari-
stiam excipiebant, propriæ manus adminiculo
vel statim sumendam, vel suas ad domos depor-
tandam, ut persecutionis tempore eadem refice-
re spiritum, ac se præmunire contra hostes pos-
sent; quæ rationes, cum hodie non pugnent, sacer-

*Rituale Parisiense præscribit. Ut quid enim in-
firmus ob jejunii impossibilitatem cœlesti isthoc
cibo privetur?*